

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003468

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-12-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 9 від 03.01.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хома Василина Ігорівна

2. Vasylyna I. Khoma

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6028-7264

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)

Дата захисту: 18-12-2024

Спеціальність за освітою: Філософія

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7179

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.28, 17.01.09.03, 17.07.29

Тема дисертації:

1. Поетика ідентичності в творчості Майкла Ондатже.
2. The Poetics of Identity in Michael Ondaatje's Writing.

Реферат:

1. Дисертаційна робота є першим в українському літературознавстві комплексним дослідженням поетики ідентичності в творчості Філіпа Майкла Ондатже. Мета дослідження полягала у з'ясуванні своєрідності реалізації концепту «ідентичність» у романній творчості письменника, а також в аналізі поетологічних особливостей його творів. Актуальність дослідження зумовлена тим фактом, що творчість М. Ондатже всебічно репрезентує складні взаємозв'язки колоніального минулого, мультикультурних тенденцій кінця XX століття та транскультурних процесів сучасності. Значущість цієї роботи визначена можливістю глибшого літературознавчого дослідження специфіки особистої та колективної ідентичності в сучасному мультикультурному світі. Відтак у дисертації було систематизовано уявлення про поняття «ідентичність» у гуманітарних науках XX – перших десятиліть XXI століття, а також виокремлено та охарактеризовано різновиди ідентичності. З'ясовано, що художня концепція ідентичності в творчості М. Ондатже відповідає теорії психосоціального розвитку особистості Е. Еріксона, ідеям Г. Бгабги про гібридну ідентичність, а також класифікації функцій гетеротопного простору М. Фуко. Підтверджено також продуктивність для аналізу

творів письменника концептуалізації нарративної ідентичності П. Рікера, теорії травми і пам'яті Д. Ла Капри і К. Карут, принципів інтертекстуальності, гібридизації літературних форм і нелінійності нарративних структур, розроблених у постмодерністському літературознавстві. Вибір романів 1980 – 2010-х років «У колі сім'ї» (1982), «У шкірі лева» (1987), «Англійський пацієнт» (1996), «Привид Аніл» (2000) і «Кішкин стіл» (2011) дав змогу простежити еволюцію естетичних та літературних поглядів письменника і підтвердив, що поняття «гібридність» посідає одне з центральних місць в поетиці творів М. Ондатже, що відповідає найвищим досягненням літератури сучасної мультикультурної Канади. У межах системного дослідження ідентичності автора було проаналізовано літературні інтерв'ю М. Ондатже, які відкривають доступ до його автобіографічної пам'яті. Асоціація письменника себе з Канадою і канадською літературою поряд з визнанням впливу шрі-ланкійської культури визначають письменницьку гібридну ідентичність М. Ондатже. Специфіку ідентичності автора було розглянуто в романах «У колі сім'ї» і «Кішкин стіл», в яких актуалізуються елементи автобіографії і мемуарної літератури. Роман «У колі сім'ї» визначено як постмодерністський мемуарний роман, якому властиві жанровий синкретизм, інтертекстуальність та застосування іронічного модусу та інших форм комічного. В романі «Кішкин стіл» детально реконструйований кризовий і травматичний епізод з життя центральних персонажів-підлітків, а також поєднання автобіографічного досвіду автора і мотиву міжконтинентальної подорожі. Було досліджено постколоніальні, мультикультурні/транскультурні та постмодерністські особливості романної творчості М. Ондатже. Також було проаналізовано художню репрезентацію пошуку людиною свого «Я» у гетеротопних просторах постапокаліптичного світу, діаспорних топосах та через травматичний досвід. Твори М. Ондатже відрізняє складна просторова динаміка, яка дає змогу встановити, як М. Ондатже конструює ідентичність персонажів і нараторів у своїх творах. У постколоніальному романі «У шкірі лева» М. Ондатже демонструє людську адаптивність до різних культур і просторів. Показано, що діаспора, подібно до будь-якої гетеротопії, створює реальний простір, у якому взаємодіють елементи різних культур, формуючи специфічний різновид діаспорної ідентичності. У романі М. Ондатже «Англійський пацієнт» гетеротопний простір вілли, що була зруйнована бомбардуванням, зображений з утопічними рисами «іншої», безпечної реальності, відмінної від постапокаліптичного світу. Постапокаліптика, не зважаючи на свою недовгу історію, стала самостійним художнім феноменом, основний мотив якого – світ після глобальної катастрофи – відображає постмодерністське світовідчуття «кінця історії». У творі розкрито фізичні, моральні та духовні труднощі виживання персонажів під час та після Другої світової війни. У романі «Привид Аніл» простір відтворює постколоніальну травму: змінена війною та насильством місцевість стає гетеротопною, що деформує традиційне уявлення про мирний світ. Нелінійний сюжет транслює складні пошуки ідентичності та втрачених сімейних зв'язків, що відбуваються як у минулому, так і у теперішньому часі. Фрагментарний виклад сюжету відповідає фрагментарній природі травми, оскільки минулий травматичний досвід має далекосяжні наслідки в сьогоденні та майбутньому. Підсумовано, що романи М. Ондатже пропонують унікальну лінзу, через яку можна дослідити та поглибити розуміння різновидів ідентичності, що формуються в глобальному, динамічному, мультикультурному світі і складають одну із провідних концепцій аналізу індивідуальної, соціальної та культурної сутності людини в просторі сучасних гуманітарних наук.

2. This thesis is the first attempt in literary studies to explore the poetics of identity in Philip Michael Ondaatje's writing. The purpose of the research is thus to identify and characterize the notion of «identity» in the writer's literary works, and to examine the unique poetic elements present in his novelist writing. The relevance of the study is in tune with the representation of the complex interplay of colonial legacies, multicultural trends at the end of the 20th century, and contemporary transcultural processes in M. Ondaatje's works. In the fiction novels, the most pressing issues concerning the formation of cultural, national, and personal identities are delineated. The significance of this study is determined by the important opportunity to advance the literary research of personal and collective identity in the contemporary multicultural world. Thus, in the thesis, the concept of «identity» in the humanities of the 20th and the early decades of the 21st century was systematized. Additionally, types of identity were identified and characterized. It was found that the artistic conception of identity in M. Ondaatje's novels corresponds to E. Erikson's theory of psychosocial development, H. Bhabha's notion of hybrid identity, as

well as M. Foucault's classification of the functions of heterotopic space. While analyzing M. Ondaatje's writing, the productivity of P. Ricoeur's concept of narrative identity, the theories of trauma and memory by D. LaCapra and K. Caruth, the principles of intertextuality, hybridization of literary forms, and the non-linear narrative structures developed in a postmodern literary criticism was proved. The selection of novels from the 1980s to the 2010s, including «Running in the Family» (1982), «In the Skin of a Lion» (1987), «The English Patient» (1996), «Anil's Ghost» (2000), and «The Cat's Table» (2011), enabled the tracing of the writer's evolving aesthetic and literary views and confirmed that the concept of hybridity holds a central place in the poetics of M. Ondaatje's works. Within the framework of a systemic investigation of the author's identity, the analyzed interviews with M. Ondaatje provided insight into his autobiographical memory. M. Ondaatje's hybrid literary identity is shaped by his strong connection to Canada and its literature, as well as his acknowledgment of the influence of Sri Lankan culture. By actualizing aspects of autobiography and memoir literature in the novels «Running in the Family» and «The Cat's Table», the author's unique identity traits were explored. «Running in the Family» is characterized as a postmodern memoir distinguished by its genre eclecticism, intertextual references, and the integration of ironic and humorous elements. In the novel «The Cat's Table», a reconstructed crisis and traumatic episode from the lives of the central teenage characters, combined with the author's autobiographical experiences and the motif of an intercontinental journey unveils the migrant child's identity-building process. M. Ondaatje's novels were examined through the lenses of postcolonial, multicultural/transcultural, and postmodern themes. Furthermore, the artistic representation of individuals in the quest for their identity within heterotopic spaces of post-apocalyptic worlds, diasporic topoi, and traumatic experiences was analyzed. M. Ondaatje's writing is marked by complex spatial dynamics, enabling an examination of the author's approach to constructing the characters' and narrators' identities in his literary works. In the postcolonial novel «In the Skin of a Lion», M. Ondaatje demonstrates human adaptability to different cultures and spaces. It is demonstrated that diaspora, like any heterotopia, creates a real space where elements of different cultures interact, forming a specific type of diasporic identity. In M. Ondaatje's novel «The English Patient», the villa's heterotopic space, half-destroyed by bombing, is portrayed as having utopian qualities, offering an alternative, secure reality distinct from the post-apocalyptic world. The narrative explores the physical, moral, and spiritual challenges faced by the characters during and after World War II. In the novel «Anil's Ghost», space reflects postcolonial trauma: areas altered by war and violence become heterotopic, distorting traditional notions of a peaceful world. The nonlinear plot conveys the complex search for identity and lost family connections, both in the past and the present. The fragmented narrative corresponds to the fragmented nature of trauma, as past traumatic experiences have far-reaching consequences in the future. It is concluded that M. Ondaatje's novels provide a unique lens for exploring and deepening the understanding of various forms of identity shaped in a global, dynamic, multicultural world. These forms of identity constitute one of the leading concepts for analyzing the human individual, social, and cultural essence in contemporary humanities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Бандровська О.Т., Хома В.І. Репрезентація апокаліптичного світу в романі Майкла Ондатже «Англійський пацієнт». Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Філологічні науки. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2020. No 2. С. 159-166.

- 2. Хома В.І. Виміри діаспорної ідентичності в художній біографії Майкла Ондатже «У колі сім'ї». Науковий журнал: Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Філологія. Журналістика. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. No 6. С. 99-105.
- 3. Хома В.І. Авторська ідентичність та автобіографічне письмо в творчості Майкла Ондатже: теоретичні аспекти. Іноземна філологія: український науковий збірник. Філологія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. № 135. С. 169-178.
- 4. Хома В.І. Діаспора як гетеротопія в романі Майкла Ондатже «У шкірі лева». Іноземна філологія: український науковий збірник. Філологія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. № 136. С. 123-134.
- 5. Khoma, Vasylyna. Identity Formation of the Child Migrant in Michael Ondaatje's Autobiographical Novel «The Cat's Table». Alfred Nobel University Journal of Philology, 2023, No. 2 (26/1), pp. 66-76.
- 6. Khoma V. I. (2024). Unraveling Trauma and Heterotopic Spaces in Michael Ondaatje's «Anil's Ghost»: A Postcolonial Exploration. International Journal of Literature Studies, 4 (1), 36-42.
- 7. Хома В. І. Художні виміри національної ідентичності в романі Майкла Ондатже «Англійський пацієнт». Тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету іноземних мов за 2020 рік (04-05 лютого 2021 рік). На пошану доктора філологічних наук, академіка Романа Семеновича Помірка. – Львів: ПАІС, 2021. – С. 185-187.
- 8. Хома В. І. Часопростір постапокаліптичного роману на прикладі роману Майкла Ондатже «Англійський пацієнт». «Іноземна філологія у XXI столітті»: матеріали XII Міжнародної наукової конференції (06 листопада 2020 р.). Запоріжжя: Запорізький національний університет. – Запоріжжя: ЗНУ, 2020. – С. 93.
- 9. Хома В. І. Виміри діаспорної ідентичності в мемуарах Майкла Ондатже «У колі сім'ї». «Світова література у літературознавчому дискурсі XXI ст.»: тези доповідей, що були виголошені під час XII Міжнародних Чичерінських читань (28-29 жовтня 2021 р.). Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів: ЛНУ, 2021р. – С. 216-218.
- 10. Хома В. І. Канадський літературний контекст творчості Майкла Ондатже. Тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету іноземних мов за 2021 рік (3-4 лютого 2022 рік). – Львів: ПАІС, 2022. – С. 291.
- 11. Хома В. І. Автобіографічна проза Майкла Ондатже: між автобіографією та письмом про себе. Тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету іноземних мов за 2022 рік (2-3 лютого 2023 рік). – Рівне: Волин. обереги, 2023. – С. 172.
- 12. Хома В. І. Гетеротопний простір у романах Майкла Ондатже. Світова література в літературознавчому дискурсі XXI ст: матеріали XIII Міжнародної наукової конференції (м. Львів, 26-27 жовтня 2023 року). – Одеса: Олді+, 2023. – С. 68-70.
- 13. Хома В. І. Постколоніальна травма в Майкла Ондатже романі «Привид Аніл». Тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету іноземних мов за 2023 рік (1-2 лютого 2024 рік). – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. – С. 335-336.
- 14. Khoma V. Michael Ondaatje's novels through trauma studies. «Література в деталях: культурологічний аспект» (XXI Філологічні читання пам'яті Н. С. Шрейдер): матеріали всеукраїнської наукової конференції (м. Дніпро, 1-2 лютого 2024 року). – Тріменс ЛТД, 2024. – С. 121-122.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: № 0120U101965, № 0123U102610

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бандровська Ольга Трохимівна
2. Olga T. Bandrovska

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0027-2802

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57194154156;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=6HfEv0gAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пронкевич Олександр Вікторович
2. Oleksandr V. Pronkevych

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4354-3294

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57204642782; Web of Science Researcher ID: M-3607-2018;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=GWlaGjAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український католицький університет

Код за ЄДРПОУ: 26205857

Місцезнаходження: вул. Свенціцького,17, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левицька Оксана Степанівна
2. Oksana S. Levytska

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5033-4661

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58019279700;
https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=_pOEwX4AAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Татаренко Алла Леонідівна
2. Alla L. Tatarenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1366-9366

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57209750479;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=dwko1MAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варецька Софія Олександрівна
2. Sofiya O. Varetska

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1304-323X

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 59408486600;
https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=sdn_pScAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мацевко-Бекерська Лідія Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мацевко-Бекерська Лідія Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жак Ольга Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна